

Naša mala četrtica in
je s polno vred ali
v Mariboru v podljudstvu
je dan in noč le 25 dni,
pri čemer 1230 dni, četrtica
10 dni, levo jugoslavije
10 dni, levo pa se pošlje
in spravilo. Slovenski
Gospodar v Mariboru,
Koroška cesta 3.
Za doplačila do od-
pisa, naročila na pla-
čilo v naprej.
Redna izdajica št. 253.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru
Koroška cesta št. 3. Po-
sta se na vračilo. Ure-
ništvo sprejema naročila
in poslane in reklamirane
Člene izpolni po dani
voti. Za vsakega odda-
je priporočljivo. Naroči-
telni listi se pošiljajo
prosto.
Celoviti račni posla-
ništa Ljubljana št. 22.
Telefon izdajice št. 253.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

6. številka

MARIBOR, dne 8. februarja 1923.

57. letnik.

Najmočnejši se kregajo.

Beseda o demokratiji.

Dve največji stranki v naši državi demokrati in radikali — obe sta se tako razdvojili, da imamo mesto prvotnih dveh, — sedaj štiri stranke. Demokratska stranka je že dolgo ločena na dve skupini: ena — pristaši znanega nasilnega Pribečevića; druga pristaši Davidoviča, ki so za sporazum s Hrvati in Slovenci na podlagi spremembe ustave.

Pristaši Davidoviča in Pribečevića so še danes med seboj spiti in postavljajo za te volitve čisto ločeno in vsaka svoje kandidate. Spor v demokratski stranki je tako globok, da ni niti misliti na kako spravo in poravnavo. Kaka je demokratska edinost, pač najbolje lahko uvidimo pri naših slovenskih demokratih, kjer se tudi staro — in mladoliberalci grizejo in kavsajo med seboj na vso moč in bodo tudi pri volitvah šli ločeno in vsaki svojo pot.

Razdor med radikali.

Druga v naši državi dosedaj najmočnejša stranka so radikali, ki imajo že od nekdaj dva voditelja Pašiča in Protiča. Radikali so si bili med seboj edini do po volitvah v konstituantno, ko je postal ministrski predsednik Pašič in je njegova vlada rodila prvi in glavni vzrok vsega zla v Jugoslaviji — centralistično vidovdanske ustavo, Pašičevemu centralizmu se je uprl Protič, ki je bil in je za sporazum Srbov s Hrvati in Slovenci na temelju avtonomije.

Razdvoj med radikali na privrženca Pašiča in Protiča je bil skrajno bolj tajen in ga nikdo ni smatral resnim. Govorilo in očitno se je pisalo o sporu v radikalni stranki, a vsakdo je mislil: radikali se bodo pred volitvami med seboj že zopet pobotali in šli v volilno borbo kot enotna stranka.

Vendar je bil razdvoj v radikalni stranki tako resen in globok, da bo šel pri volitvah Pašič svojo pot in Protič svojo.

Protičevi radikali za spremembo ustave.

Dne 31. januarja t. l. je sklical Protič zastopnike svojih pristašev Beograd v hotel »Slavija«. Protičevega zbora se je udeležilo 250 odposlancev iz raznih krajev Jugoslavije. Zbor je otvoril Protič, ki je nastopil tudi kot glavni govornik. Cilj Protičevih izvajanj je bil: osnovno zlo nesporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci je vidovdanska centralistična ustava, katero je treba spremeniti tako, da bo dajala samostojnost plemenom in jih zadovoljevala.

V svojem govoru je Protič naglasil, da je bila predvojna Srbija lahko centralistično vladana, ker se je lahko iz Beograda tako rekoč pljunilo na mejo, a Jugoslavija je velika država, ki mora imeti čisto drugo upravo kot neznatna predvojna Srbija.

Nadalje je Protič pomembno poudarjal: Mi Srbi danes prav dobro vemo, kaj zahtevajo od nas Hrva-

ti in Slovenci v svrhu sporazuma. In ravno radi te uvidnosti je dolžnost srbskega naroda, da se približa Hrvatim in Slovencem in to potom spremembe vidovdanske centralistične ustave.

Da izidemo enkrat iz vedno bolj poslabšujočega se nesporazuma, je Protič mnenja, da bi se morala takoj po volitvah sestaviti močna vlada iz vseh večjih strank s kraljem in parlamentom, in ki bi dobila od kralja ukaz za razpust skupščine. Kakor hitro bi bila narodna skupščina zopet razpuščena, bi se naj razpisale zopet nove volitve in sicer z geslom: gre za spremembo ustave!

Protič je tudi zagotavljal svoje pristaše, da bodo radikali vedno ostali med seboj spiti, ako bodo Pašičevi pristaši čuvali nesrečno ustavo kot nekaj nedotakljivega ter nespremenljivega.

Ako se ustava ne bo spremenila, potem se bo Jugoslavija pretvorila v Veliko Srbijo — Hrvati in Slovenci pa bi v tem slučaju začeli iskati stikov izven države. Centralista Pašiča je Protič tudi pomenljivo posvaril, ko je rekel, če hoče Pašič očuvati nesrečni centralizem, pod čigar slabimi posledicami jeji cela država, potem mora prav vse Srbe pretvoriti v orožnike, da bodo obvarovali centralizem s puškami in bajoneti.

Ker je Pašič proti spremembi ustave in za centralizem; Protič pa za ustavno spremembo in sporazum, je skupen nastop radikalov pri volitvah izključen in bo torej tudi Protič postavil svoje lastne kandidate.

Protičevim pametnim izvajanjem so pritrjevali vsi njegovi pristaši.

Protičevi pristaši obsodili samostojne.

Za Protičem je še govorilo več govornikov, a najbolj zanimivo je govoril za Protičem njegov najbližji prijatelj Momčilo Ivanič, ki je pri tej priliki ostro obsodil izdajalsko delo naših samostojnih.

Ivanič je rekel, da je glasovalo za ustavo 24 bosanskih Turkov ne iz prepričanja, ampak ker je vlada kupila te turške glasove. Muslimani so prodali svoje glasove Pašiču in ta jim je natrosil nekaj drobtin iz vladne mize. Ivanič pa pravi, da je nakup turških glasov povsem različen od Pašičeve kupčije s samostojnimi.

Dr. Vošnjak, duševni vodja samostojnih, se je ponujal Pašiču že za časa vojne za kakaga višjega uradnika pri kakem poslanstvu v inozemstvu, a mu je Pašič odbil prošnjo, ker je smatral Vošnjaka za tako službo kot čisto nesposobnega. Kakor hitro pa je dr. Vošnjaku uspelo, da je pridobil klub samostojnih za ustavo, ga je Pašič takoj poslal kot poslanika v Prago. Pred ustavo je bil dr. Vošnjak za poslanika nesposoben, ko pa je pomagal Pašiču zmešetariti samostojne v centralistično nesrečno malho, pa ga je Pašič takoj proglasil zmožnim, da zastopa našo državo na čehoslovskem.

Ivanič je končno javno povedal in to poročilo so prinesli vsi listi, tudi glasilo očeta Samostojne dr. Žerjave »Jutro«, da Pašič ni nagradil za glasovanje za u-

stavo samo dr. Vošnjaka, ampak tudi ostale samostojne poslance. Ivanič je trdil, da so napravili samostojni državi najmanj 50 milijonov škode.

Radi prodaje glasov je obsodil Ivanič bosanske Turke, a še bolj pa slovenske samostojne, katerim očita milijone, za katere so prodali sebe in samostojnost Slovenije Pašiču in centralizmu.

Konečno treba tudi pibiti, da je Protičev zbor v Beogradu sklenil, da postavijo Protičevi neodvisni radikali povsod proti Pašičevim kandidatom svoje lastne protikandidate.

Zaključek.

Iz sporov med demokrati in radikali danes lahko uvidi vsak priprost človek, da je klic in zahteva po spremembi ustave in po samostojnosti pokrajini tako močna, da bo izvojevana v kar najkrajšem času. Vse one pa, ki so kupljeni glasovali za Pašičev centralizem, obsojajo že danes vsi količkar trezni politiki, a najbolj pa jih bo obsodil narod sam na dan volitev 18. marca t. l.

Stranke in strančice.

Bolj ko se bližamo volitvam, tem več strančice se pojavlja in v Srbiji ter na Hrvatskem so vedno večji razkoli v velikih strankah. Demokrati so razbiti in sedaj je Protič razbil tudi radikale. Tudi zveza treh hrvatskih strank takozvani Hrvatski blok je razbit in kakor je vedno več strank in strančic, tako je tudi vedno več kandidatov. Iz južnih krajev pa tudi slišimo, da se za en volilni okraj puli kar po pet kandidatov, a to od ene in iste stranke.

Z veliko množico kandidatov so posebno udarjeni Pašičevi radikali in pa Pribečevićevi demokrati. Glede prvih so bile že nešteto krat burne seje ministrskega sveta, drugi imajo pa to smolo, da so potisnjeni na Hrvatsko, kjer imajo demokrati že itak zelo slabe izglede.

Pašiču se je nekako posrečilo, da ustoliči glavne kandidate, nosilce list, tudi za svojega sina je poskrbel, ali tudi ta ustoličenja ali imenovanja ne bodo držala, ker so samo na papirju sprejeta v ministrskem svetu in ker se proti oglašajo odrinjeni kandidati in pa volilci iz posameznih okrajev, ki s postavljenimi in ponujanimi kandidati niso zadovoljni.

Demokratom naklonjene volilne okraje po Srbiji so zasedli Davidovičevi demokrati in tako Pribečevićevi v Srbiji ne dobijo prostora. Niti oni iz Srbije, kaj še le potem oni iz Hrvatske. Med Pribečevićevimi demokrati in Pašičevimi radikali se pojavljajo tudi poskusi zblizanja. V Vojvodini naj bi se zimal »nacionalni blok«, v Bosni pa blok »državotvornih strank«, kar pomeni na eni, kakor na drugi strani »velesrbsko zvezo« na čisto plemenski podlagi. Pa tudi pri takem linanju delajo zapreko preštevilni kandidati. V Vojvodini na primer nočejo radikali s tako zvezno listo reševati de-

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje.)

Toda izletniki vrh skale Abusir niso imeli časa, da bi mislili na usodo nesrečnih gonjačev. Tudi polkovnik je koj po prvem izbruhu svoje jeze pozabil nanje —

Derviši so prijezdili do vznožja griča, poskakali s kameli, jih pustili klečati, in se pognali po griču. Gotovo petdeset jih je drvelo po stezi in čez skale in kamenje in njihovi rdeči turbani so izginjali med pečini in se spet prikazovali, ko so plezali proti vrhu. Niti ustavili se niso pri Sudancih, enega so pobili s puškinimi kopiti, druga dva pa potepali na tla.

Ze so bili vrh griča na planici — ko jim zastavi pot nepričakovana zapreka.

Izletniki, tesno drug ob drugem, so vsak po svoje pričakovali neizbežno usodo.

Polkovnik je stal s širokimi nogami pred vsemi drugimi, roke je tiščal v hlačne žepe in požvižgaval si je, kolikor so mu dopuščale izsušene ustnice. Belmont je s prekrizanimi rokami slonel ob skali in temno gledal izpod nagubanega čela. Jezen je bil, da je zgrešil poveljnika. — Čuden je človeški značaj! Njegovi trije ponesrečeni strelji in madež na njegovi dosedaj neoporečeni slavi najboljšega strelca — to je Belmonta huje ježilo in razburjalo nego vsa njegova nesrečna usoda in bližajoča se smrt —

Diplomat Brown je stal visoko vzravnal sredi gruč in nemirno vlačil svoje drobne brčice. Fardet je v miloval in negoval svojo ranjeno roko. Stephens je v mračnem brezupju zmajeval z glavo, — živa slika onemoglih karških paragrafov in porušenega družabnega reda. — Fardet je stal poleg njega z odprtim solnč-

nikom nad glavo, z brezizraznim licem in s praznimi očmi je gledal predse. Headingley je ležal med kamenjem, njegov blede obraz je bil nepremičen in obrnjen navzgor. Slammik mu je padel z glave in njegovi svetlorumeni kodri so se mu usipali preko mladostnega, fino začrnanega lica. Dragoman Mansur je sedel na kamenu in nervozno igral z jezdnjo palico.

Tako so jih našli Arabci, ko so pridrli vrh griča.

Ze je planil prvi, da bi segel po lahkem plenu, — ko se zgodi nekaj nepričakovanega.

Ze odkar so se prvi jezdecji pojavili v puščavi, je bil debeli protestantski pridigar čisto izpremenjen. Prej vedno dobre volje, šegav in zadovoljen, je na mah umaknil in obstal kakor okamenel. Topo in prazno je strmel predse.

Ko pa je zagledal krvoločne napadalce trdo pred seboj, se je hipoma ves izpremenil. Junaška, divja odločnost in delavnost se mu je zbudila. Morebiti da je zblaznel od strahu, morebiti da se je pretakala v njegovih žilah kaplja krvi kakaga junaškega pradedca, — najsi je bilo kakorkoli, mož je nepričakovano planil z divjim krikom nad napadalce, pograbil z obema rokama svoj solnčnik in otepal z njim na desno in levo, bolj divji in krvoločni, nego so bili derviši sami. Očividno, ki je bil priča tega dogodka, pripoveduje, da se mu je izmed vseh doživljajev ta slika najbolj živo vtisnila v spomin: — miroljubni, debelušasti mož s solnčnikom v roki vkljub svoji teži in obilnosti z neverjetno gibčnostjo skakal okrog in tolkel po začudenih, splašanih, ježno renčočih divjakih.

Pa dolgo ni trajalo to žal brezuspešno junaštvo —

Ostra sulica se je pomolila izza pečine, naglo, zlobno je šinila njena konica kvišku, — debeli pridigar je padel na roke in obraz —

In divja topla je planila preko njega na brezbrambne žrtve.

Noži so se zabliščali pred njihovimi očmi, sirove pesti so zgrabile po njihovih rokah in vratovih, — z robato, nezmislno nasilnostjo so suvali in pehali in gnali derviši svoje ujetnike po stezi navzdol v puščavo, kjer so jih čakale kamele. Francoz Fardet je mahal s svojo zdravo roko in kričal: »Živijo kalifi! — Živijo mahdi!«, dokler ga ni puškino kopito sunilo pod rebra in mu zaprlo sapo.

Kakor čredo goved so jih zgonili na kup ob vznožju Abusira, — te zastopnike najkulturnejših držav modernega sveta, ki so padli v sirove pesti sedmega stoletja. Kajti izvzemši puške se ti roparji-junaki puščave v prav ničemer niso ločili od tistih bojevitihi sinov arabske puščave, ki so prvi oznanjevali vero Mohamedovo z ostrino svojih mečev v začetku sedmega stoletja. Orient se ne izpreminja, kakor se izkreminja kulturni zapad, stoletja in stoletja so si vedno enaka in mahdijeji derviši devetnajstega stoletja niso bili nič manj pogumni in drzni, nič manj krvoločni in fanatični, nego so bili njihovi davni predniki v sedmem stoletju pod zeleno zastavo svojega preroka Mohameda.

Sloneč na svojih dolgih puškah in sulicah so v polkrogu obdajali ujetnike in zrlji nanje z žarečimi.

* Mahdi (naglas na zadnjem zlogu!) t. j. voditelj, mohamedanski »mesija«. — Pod vplivom judovstva in krščanstva so tudi mohamedani pričakovali svojega »mesija«, ki bi naj »ob koncu časov« zedinil vse pravoverne v boj zoper »nevernike« in jih rešil tujeja jarma. Zgodovina mohamedanizma pozna več takih mesijev. Leta 1880 je nastopil mahdi Mohamed Ahmed ob gornjem Nilu, pobil 1. 1883 Angleže pod Hicks pašo in zasedel Kartum, ki je bil odslej njegovo glavno mesto. Vstajo mahdija v Egiptu je ukrotil znani lord Kitchener 1. 1898.

mokratov, v Bosni se pa demokrati počutijo močnejše in nočejo prepuščati radikalom varnih mest na skupni listi. Kako »vroče« je nekaterim kandidatom, se vidi iz primera, da prireja neki radikalni kandidat pred shodi zadušnice za svojim očetom, ki je bil v onih krajih zelo priljubljen, in misli, da bo kot sin znanega očeta pri volitvah še najboljšo odrezal.

Tudi v Hrvatskem bloku so se prepirali radi kandidatov in sedaj bo ponekod vsak del bloka nastopil posebej, drugod bo pa zopet Radić vse za seboj potegnil.

Beograd je sedanji volilni zakon nalašč tako prikril, da bi velike stranke lahko kandidirale tudi po pokrajinah, kjer v resnici ne obstajajo, a da bi s štetjem glasov iz Srbije še pobirale mandate ter manjšinam požirale ostanke. Iz Beograda je bilo javljenih že precej kandidatov za »prečanski« svet — za Hrvatsko in Slovenijo. Sedaj se pa zopet umikajo, ker vidijo, da so se samo na protivladni strani velike stranke obdržale ter še znatno okrepile in razširile, dočim radikali in demokrati razpadajo ter ima srbski del vedno več novih strank in stranci. Pristaši srbskih strank, pa najsi bodo to radikali, demokrati ali pa zemljoradniki, niso več zadovoljni s politiko vodstva ter zahtevajo nove ljudi.

Zemljoradniki so razcepljeni: na papirju imajo oni, ki se ogrevajo za velesrbsko nadvlado, sicer več pristašev, med narodom pa gotovo ne bodo imeli pričakovanih uspehov, ker se tudi po Srbiji vedno bolj širi in krepi zahteva po spremembi ustave. Pašić je dal v proglašu radikalne stranke naglasiti neomajeno in neovrgljivo stališče vidovdanske ustave in kako naj se sedaj in v bodoče za to stališče bori, ko je nasprotnikov vedno več in ko ima v lastnem taboru toliko sporov glede kandidatov in drugih osebnosti!

Podal se je na pot v južno Srbijo, da zopet pomiri svoje ljudi. Vozil se je s posebnim vlakom, za patroljo je naprej dal poslati še posebno lokomotivo, da so radi tega imeli drugi vlaki na progi Beograd—Skoplje po poldrugo uro zamude, iz sestanka ali shoda v Skoplju se je pa Pašić vendar vrnil tako nezadovoljen, da se je vlegel, ter bo nekaj časa bolan.

Pašićev neuspeh v Skoplju je očitno posledica Protičevega nastopa, razdor in razpad radikalov in demokratov ter kandidatski prepripi ar izhajajo iz gostobesedne, a nepoštenne politike teh dveh strank, katero ljudstvo vedno bolj spoznava ter obsoja.

Iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Iz zagrebskega sejma z živim blagom.

Dne 1. t. m. se je vršil v Zagrebu veliki živinski sejm, ki je dal za nekaj tednov naprej smernice glede cen goveji živini in svinjam. Sejm je bil radi suhega vremena zelo dobro obiskan, je bilo dovolj živine na tržišču, pa tudi dokaj kupcev je prišlo od vseh strani. Vsi so bili mnenja, da se bodo živinske cene znatno dvignile, ker je preklicana zabrana živinskega izvoza. Na zagrebskem sejmu dne 1. t. m. se je pokupilo zelo veliko živine za izvoz, a cene so ostale kljub temu na prejšnjem stališču. Dokler je bil prepovedan izvoz svinj, so pripeljali svinjski trgovci iz Srema svoje blago v Zagreb, a so pri tem vedno riskirali zelo mnogo. Bili so takorekoč prisiljeni, da prodajo blago v Zagrebu, ker je bilo nemogoče svinje zopet prepeljati iz

divjimi očmi. Vsi so bili precej enako oblečeni, rdeče turbane so imeli ovite krog glave in tilnika in ta škrlatni okvir je še povečeval divjost njihovih plamenečih pogledov. Čevlje iz rumene, neustrojene kože so nosili in bele, rjavo prižaste burnuse iz ovčje volne s kapuco čez glavo, ki jim je dajala senco. Vsi so imeli puške, nekateri še tudi sulice, in eden je nosil na hrbtu star, obtočlen vojaški rog, ki je že zdavnaj izgubil svojo svetlo medenasto barvo. Polovica jih je bilo črncev, visokozrastli, mišičasti moške so bili, njihova telesa so izgledala kakor ulita iz bronze. Drugi so bili Bagara-Arabci, rjaví, od solnca ožgani, vitki in koščeni, malih, bodečih oči in tenkih, ozkih ustnic, ki so pričale o brezsrčnem, neusmiljenem značaju. Njihov poveljnik je tudi bil Bagara-Arabec, mož visoke postave s črno brado, ki mu je segala na prsi, in trdih, hladnih oči, ki so se bleščale kakor steklo iz črnih, gostih obrvi.

In te trdosrčne oči so prav sedaj počivale na ujetnikih in poveljnikov obraz je bil resnoba in globoko zamišljen. Gospoda Sturta so privlekli po griču, klobuk je nekje izgubil, njegov obraz je bil še ves razvnet in razburjen in njegove hlače so bile krvave in so se oprijemale nog. Dva sudanca sta bila še živa, njuna črna lica so bila vsa okrvavela in njuna obleka je bila raztrgana. Tiho in nepremično sta stala v pozoru ob strani nesrečnih ujetnikov.

Poveljnik jih je nekaj minut molče opazoval in si gladil črno brado, njegove ponosne, trde oči so presunljivo merile in ocenjevale obraz za obrazom v gručah ubogih ujetnikov.

Nato je zapovedovalno in rezko nekaj povedal v arabskem jeziku in dragoman Mansur je stopil predenj z globoko sklonjenim hrbtom in s proseče razprostrtimi rokami.

Za izletnike je bila Mansurjeva dolga suha postava v ohlapnih turških hlačah in ozkem angleškem suknjiču prikazen, ki jih je neprestano silila na smeh. Toda v njihovem novem, nesrečnem položaju, pod vročim solncem puste puščave in sredi razpaljenih der-

Zagreba na kako drugo tržišče. Kupci so pustili sremske prekupe dolgo čakati in ti so bili prisiljeni, da so znatno popustili glede cen. Ravno kar omenjeno dejstvo je sremske svinjerejce tako oplašilo, da se še niti danes ne upajo s svojim blagom na zagrebski trg. Baš radi tega, ker tudi na zadnji sejm dne 1. t. m. ni bilo Sremčanov s svojim blagom, so poskočile domače hrvatske svinje v ceni pri 1 kg žive teže za 10 K in še višje.

V zadnjem času se je znatno zopet dvignil zagrebski konjski sejm. Konje za lahke tovore kupujejo po naj več italijanski ter slovenski konjski trgovci. Povpraševanje po bolj lahkih konjih je bilo zelo veliko na zadnjem sejmu, radi tega pa so tudi poskočile cene na kvišku za 20%. Za par konjev za lažje tovore se je plačalo po 60.000 K, za par za srednje težke tovore 70—80 tisoč K in za par konj za težke tovore fe je plačevalo po 120.000 K.

Najbolj živahen pa je bil zadnji zagrebski sejm glede trgovine z govejo živino. Prišlo je od vseh strani kupcev, ki so kupovali blago za izvoz. Kupovali pa ti izvozniki niso samo volov, ampak tudi krave in sploh vse, kar je bilo glede cene količjak prikladno, da se izvozi. Treba tudi omeniti, da se pojavlja v zadnjem času na zagrebskem živinskem trgu celo francoski kupci, ki pokupijo zelo veliko vsakovrstne goveje živine. V Zagrebu je posebno povpraševanje po boljših kravah, ki se plačujejo po 12—14 tisoč kron komad. V glavnem so se pa plačevale sledeče cene: Voli I. razreda 43.45—46 K, najboljša vrsta za izvoz po 50 K žive teže (predzadnjič samo po 40—50 K). Voli II. po 34—36 K, III. 30—32 K, krave I. raz. 37 K žive teže, krave II. 28—32 K, krave III. 22—24 K, krave za klobase po 16—18 K. Bosanske vole so plačevali po 23, 26, 30, 33 do 37 kron 1 kg žive teže.

Zelo veliko so pripeljali na zadnji zagrebski sejm teleta. Teleta so plačevali po 50—55 K 1 kg žive teže. — Prvovrstna teleta so se kupovala celo po 63 K. Ker pa je bilo preveč telečjega blaga na sejmu, so popoldne padle cene na 44—45—48 K.

Radi zopet dovoljenega izvoza pa so najbolj nestalne svinjske cene. Najbolj rastejo cene pitanim srem skim svinjam, ki stanejo danes 104—112 K 1 kg žive teže, hrvatske pitane svinje so po 103 K (pred kratkem so bile še po 90 K), svinje slabije vrste so po 90—96 K (pred kratkim še po 80—85 K), mesnate svinje pa po 88—90 K. Zadnji čas se prodaja prav vsa svinjska roba, ki se pripelje na zagrebski trg.

Nekaj iz žitnega trga.

Vedno krožijo po žitnem trgu vesti, da bo vlada znatno znižala izvozno carino na razne žitne vrste in predvsem na koruzo. Radi teh vesti vlada na žitnem trgu nekaka nestalnost in se ne prodaja in ne kupi večjih žitnih količin. Carinarne še nič ne vedo o kakem zvišanju carine na žita in zaračunavajo carino po starem.

Cene pšenice so zadnji čas nekoliko popustile in se prodaja pšenica iz Bačke 76—77 kg težka po 478.50 do 475 in celo 470 din. Promet s pšenico je zelo živahen, ker se prodaja vedno več moke.

Cene koruzi se gibljejo med 250—255 din. Ječmen za pivo stane 337.50—362.50 din., oni za krmljenje je za 12.50—25 din. cenejši. Rži je zelo malo na trgu, se tudi ne kupuje in stane 350—375 din. Bosanski oves je po 300—305 din., slavonski in dobro preračunan pa po 307.50—315 din.

Nadalje je tudi zelo živahna trgovina s šekastim

viških obrazov se jim je zdelo, da daje Mansurjevo obnašanje vsemu prizoru naravnost blazen značaj. Dragoman je ponavljal svoj »Selam alek! Selam alek!« in se priklanjal kakor možičel iz gumija in ko se je poveljnik zadržal nad njim v par osornih kratkih besedah, je padel na obraz, drgnil čelo ob pesek in stezal po tleh svoje dolge roke.

«Kaj pomeni to, Cochrane?» je vprašal Belmont. «Čemu ta smešna gledališka predstava?»

«Če prav razumem», je odgovoril Cochrane. «se mi zdi, da je pri kraju z nami.»

«Ampak to je nezmislno!» je vpil Fardet razdraženo. «To je nezmislno —! Zakaj bi me naj ti ljudje ubili, — mene, Francoza, ki jim nikdar nisem nič hudega storil, — ki sem bil kot Francoz vedno velik prijatelj Arabcev —! O da bi znal arabski —! He, dragoman Mansur —!»

Razburjene kretnje Fardetove so zbudile pozornost poveljnikovo. Ozrl se je vanj s svojimi zlovoljnimi, bodečimi očmi. Kratki in rezko je izpraševal Mansurja, ki mu je ponižno in trepetaje odgovarjal, sloneč na kolenih pred njim.

«Povejte mu, dragoman, da sem Francoz! Povejte mu, da sem prijatelj mahdijev! Povejte mu, da moji rojaki nikdar niso imeli nobenih sporov z mahdijem, da so njegovi sovražniki tudi naši sovražniki!»

«Poveljnik je vprašal, kake vere ste», je odgovoril Mansur. «Mahdi ne potrebuje prijateljstva od takih ljudi, ki so neverniki in sovražniki Mohamedovi.»

«Povejte mu, da pri nas na Francoskem vsako vero enako spoštujemo.»

«Poveljnik pravi, da more le bogokleten pes in sin bogokletnega psa reči, da so vse vere enako dobre. — Če ste prijatelj mahdijev, pravi, morate priseči na koran, na sveto knjigo Mohamedovo, in na mestu sprejeti njegovo vero. Če to storite, vam obljublja, da vas pošlje živega v Kartum.»

«In če ne —?»

* Arabski, pomeni: »Mir s teboj!«

fižolom, ki se plačuje po 387.50—400 din. od postaje, beli fižol je po 375—400 din.

Moka se kupuje največ za izvoz in radi tega tudi rastejo cene moki. Začetkom minulega tedna je bila moka nularica po 7.50—7.62, a ker je pšenica nato nekoliko nazadovala v cenah, je tudi moka nularica proti koncu tedna padla na 7.25—7.50 din. Otrobi z vrečami vred so po 187.50—200 din.

Naša zborovanja.

Okraj Soštanj.

Na praznik, dne 2. februarja sta se vršila dva dobro uspela shoda v Smartnem pri Velenju in v St. Ilju pri Velenju. Na obeh shodih je govoril poslanec Vlač. Pušenjak, ki je razpravljal o vzrokih razpusta narodne skupščine, o delovanju iste in o programu Slovenske ljudske stranke. Zborovalci so z navdušenjem odobraval izvajanja govornika in sklenili, da bodo nemorno delovali za zmago pri volitvah.

14. februarja

se vrši shod v Zavodnjem.

18. februarja

se vršita shoda v Soštanju in v St. Andražu.

12. marca

se vršita shoda pri Sv. Križu pri Belih vodah in v Topolšici, nadalje še shodi v Skalajah, vaseh v občini Velenje itd.

Okraj Gornjigrad.

11. februarja

v Novi Štiti in in Bočni.

11. marca

v Rečici ob Savinji in pri Sv. Francišku.

Okraj Slovenjgradec.

25. februarja

se vrše shodi v Slov. Gradcu in St. Ilju pod Turjakom, razun tega pa še shodi v vseh župnijah.

Okraj Marenberg.

15. februarja

pri Sv. Primožu nad Muto.

4. marca

v Ribnici in v Breznem.

5. marca

pri Sv. Primožu na Pohorju.

Razun tega se vrši shodi v vseh ostalih župnijah. Na vseh shodih govori narodni poslanec gospod Vladimir Pušenjak.

Volilni shodi v celjskem okrožju.

11. februarja

dopoldne: 1. Nova Štifta (Pušenjak). 2. Vransko (Krajnc, Kuder). 3. Galicija (Uranjek). 4. Sv. Jedert nad Laškem (Hrastnik). 5. Zusem (Vrečko, Počivalšek, tajnik Krajnc). 6. Rajhenburg (Skoberne, dr. Ogrizek). 7. Žiče (dr. Hohnjec, Golgranc). — Popoldne: 8. Bočna (Pušenjak). 9. Gomilsko (Krajnc, Kuder). 10. Gotovlje (Uranjek). 11. Špitalič (dr. Hohnjec, Golgranc).

«Če ne, pa pojdete isto pot kakor vsi drugi vaši tovariši —!»

«Torej pa sporočite gospodu poveljniku moj poklon! Ni navada pri Francozih, mu povejte, da bi prisiljeni izpreminjali svojo vero!»

Poveljnik je še povedal par besed, nato pa se je obrnil k spremljevalcu na svoji desni in se zatopil z njim v resen pogovor.

«Pravi, gospod Fardet,» je prevajal dragoman, «da bo naredil iz vas korito, iz katerega bodo žrli psi, ako še enkrat rečete predrzno besedo. Ne dražite ga, gospod, kajti sedaj se posvetujeta s pobočnikom, kaj naj storita z nami.»

«Kdo je ta poveljnik?» je vprašal polkovnik.

«Imenuje se Ali Wad Ibrahim, — tisti, ki je pretečeno leto napadel mebijske vasi na meji in vse pobil, kar mu je prišlo živega pod roke.»

«Čul sem o njem», je dejal polkovnik. «Pravijo o njem, da je najdrznejši in najfanatičnejši izmed mahdijevih ljudi. — Hvala Bogu, da so ženske rešene njegovih kremljev!»

Arabca sta se pogovarjala v tistem strogem in resnobnem glasu, ki je tako značilen posebno pri sinovih puščave. Obrnila sta se k dragomanu, ki je še vedno klečal v pesku. Popraševala sta ga in kazala sedaj na tega sedaj na onega ujetnika. Zopet sta se posvetovala in končno je poveljnik nekaj rekel Mansurju in zaničljivo zamahnil z roko, češ, naj prevede ujetnikom.

«Zahvalite Boga, gospodje, mislim da je naše življenje za sedaj vsaj varno!» je pravil Mansur in si brisal pesek, ki se je držal njegovega znojnega čela. «Ali Wad Ibrahim pravi, da neverniki sicer ne zaslužijo druga ko mečevo konico od sinov prerokovih, toda utegnili bi biti koristno za mahdija in njegovo stvar, če bi dobil v roke zlato, ki bi ga vaši sorodniki plačali za vas. Dokler pa zlato ne pride, bodele delali in služili za sužnje v Kartumu, — če vas morebiti že prej ne da pobiti. Sedli bodele na prazne kamele in jezili z njim.»

(Dalje prihodnjt.)